

Warszawa, 8 września 2022 roku

Sprawa: Petycja w sprawie wprowadzenia zmian w UPO PL-AUS w zakresie metody obliczania podwójnego opodatkowania

Znak sprawy: DSP2.056.2.2022

Kontakt: Kancelaria MF
tel. +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

A

Działając na podstawie art. 13 ust. 1 ustawy o petycjach¹ w związku z Pana wystąpieniem z dnia 8 czerwca 2022 r. (data wpływu do Ministerstwa Finansów 20 czerwca 2022 r.), zawierającym postulat podjęcia inicjatywy legislacyjnej zmierzającej do wprowadzenia zmian Umowie o unikaniu podwójnego opodatkowania zawartej pomiędzy Polską i Austrią², zmodyfikowanej postanowieniami Konwencji Wielostronnej implementującej środki traktatowego prawa podatkowego mające na celu zapobieganie erozji podstawy opodatkowania i przenoszenia zysku (dalej: Konwencja MLI) uprzejmie informuję, że Pana postulat nie zasługuje na uwzględnienie.

Zakwalifikowanie wystąpienia jako petycji

O tym, czy pismo jest petycją, decyduje treść żądania, a nie jego forma³. Przedmiotem petycji może być żądanie, w szczególności zmian przepisów prawa, podjęcie rozstrzygnięcia lub innego działania w sprawie dotyczącej podmiotu wnoszącego petycję, życia zbiorowego lub wartości wymagających szczególnej ochrony w imię dobra wspólnego, mieszczących się

¹Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r., poz. 870).

²Umowa między Rzeczpospolitą Polską a republiką Austrii w sprawie unikania podwójnego opodatkowania w zakresie podatków od dochodów i majątku podpisana 13 stycznia 2004 r. (Dz.U. z 2005 r., Nr. 224, poz. 1921); dalej: UPO PL-AUS.

³ Art. 3 ustawy o petycjach.

w zakresie zadań i kompetencji adresata petycji⁴. Uwzględnwszy powyższe uwagi Pana wystąpienie zostało zakwalifikowane jako petycja.

Zgłoszony postulat i jego uzasadnienie

Obowiązująca w stosunkach pomiędzy Polską i Austrią umowa o unikaniu podwójnego opodatkowania z 2004 r. przewidywała jako metodę unikania podwójnego opodatkowania metodę wyłączenia z progresją. Wskutek zmian przedmiotowej Umowy w drodze Konwencji MLI, ww. metoda unikania podwójnego opodatkowania zastąpiona została metodą proporcjonalnego odliczenia. Z treści petycji wynika żądanie przywrócenia uprzednio obowiązującej metody unikania podwójnego opodatkowania lub przynajmniej umożliwienia obliczenia podatku dochodowego od osób fizycznych przez polskiego rezydenta otrzymującego wynagrodzenie za pracę świadczoną w Austrii od kwoty netto, tj. kwoty faktycznie otrzymywanej przez pracownika.

Zgodnie ze stanowiskiem wyrażonym w petycji, ww. zmiana metody unikania podwójnego opodatkowania miałaby ograniczać wolność i prawa człowieka, naruszać zasadę równości, stanowić o nierównym traktowaniu rezydentów polskich pracujących za granicą i w Polsce, a ponadto, godzić w praworządność i interes obywateli. Zgodnie z twierdzeniami zawartymi w petycji, obowiązujące przepisy mają pociągać za sobą niekorzystne konsekwencje finansowe dla osób fizycznych wykonujących pracę za granicą „bowiem w rocznym rozrachunku podatnik – pomimo tego, że już raz opłacił należny podatek w kraju miejsca pracy – musi dodatkowo rozliczyć się w Polsce”.

Stanowisko wobec propozycji zawartej w petycji

Minister Finansów nie pozostaje obojętny wobec zgłaszanych inicjatyw nowelizacji prawa podatkowego. Tym niemniej należy zauważyć, że nie każda ze zgłoszonych propozycji zasługuje na uwzględnienie.

Sposób opodatkowania podatkiem dochodowym dochodów osiąganych przez osoby fizyczne za granicą określają przepisy ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (ustawy PIT), które muszą być stosowane z uwzględnieniem zawartych przez Polskę umów o unikaniu podwójnego opodatkowania. Kwestionowany w petycji zapis ww. umowy zawartej przez Polskę z Austrią, dotyczący sposobu unikania podwójnego opodatkowania, został zmodyfikowany w drodze zastosowania do przedmiotowej umowy Konwencji MLI, która wprowadziła metodę proporcjonalnego zaliczenia zamiast metody wyłączenia z progresją. Przedmiotowa zmiana wpisuje się realizowaną konsekwentnie od lat przez Polskę politykę podatkową, spójną z międzynarodową polityką nakierowaną na zwalczanie oszustw podatkowych oraz niekorzystnych zjawisk w postaci uchylania się czy unikania opodatkowania.

W toku prac nad rozwiązaniami przyjętymi w Konwencji MLI wykazano, że metoda unikania podwójnego opodatkowania w postaci metody wyłączenia może prowadzić do niekorzystnego

⁴ Art. 2 ust. 3 ustawy o petycjach.

zjawiska polegającego na podwójnym nieopodatkowaniu dochodów, co czasami może przybierać postać nadużyć. Metoda wyłączenia pozwala bowiem na zwolnienie z opodatkowania danego typu dochodu w państwie rezydencji, w sytuacji gdy dochód ten jednocześnie korzysta w drugim państwie ze zwolnienia z opodatkowania wynikającego z prawa krajowego tego państwa. Takim sytuacjom zapobiega metoda proporcjonalnego zaliczenia, zgodnie z którą dochód, który może być opodatkowany w drugim państwie, powinien zostać rozliczony również w państwie rezydencji, przy czym podatek zapłacony za granicą podlega proporcjonalnemu odliczeniu od podatku należnemu w państwie rezydencji podatkowej podatnika. Metoda odliczenia proporcjonalnego gwarantuje zatem pełniejszą kontrolę nad dochodami polskich podatników osiągniętymi za granicą, przyczynia się do uszczelnienia systemu podatkowego i jednocześnie usuwa możliwe niekorzystne podwójne opodatkowanie dochodów.

Wymaga podkreślenia, że w przypadku zagranicznych dochodów ze stosunku pracy opodatkowanych z wykorzystaniem metody proporcjonalnego zaliczenia, obowiązujące przepisy kreują istotne dodatkowe preferencje dla podatnika. Mianowicie podatnik ma prawo do: pomniejszenia przychodów o kwotę odpowiadającą 30% tzw. diety zagranicznej za każdy dzień pobytu za granicą, w którym podatnik pozostawał w stosunku pracy (art. 21 ust. 1 pkt. 20 ustawy PIT), odliczenia od polskiego podatku zapłaconego za granicą (do wysokości polskiego podatku; art. 27 ust. 9 i 9a ustawy PIT) oraz odliczenia od polskiego podatku tzw. ulgi abolicyjnej (art. 27g ustawy PIT). Do dochodów uzyskanych od 1 stycznia 2021 r. obowiązuje limit odliczenia ulgi abolicyjnej do wysokości 1 360 zł.

Wśród najważniejszych motywów wprowadzenia ograniczenia ulgi abolicyjnej należy wskazać na negatywne konsekwencje związane z wykorzystywaniem ulgi w agresywnym planowaniu podatkowym, przy wykorzystaniu postanowień umów o unikaniu podwójnego opodatkowania. W związku z tym, wystąpiła potrzeba zmiany zasad funkcjonowania ulgi abolicyjnej, tak aby miała ona zastosowanie wyłącznie do tych podatników, którzy osiągają najniższe dochody, a zatem najbardziej potrzebują wsparcia państwa w zmniejszeniu obciążeń podatkowych.

Szczegółowe informacje o sposobie stosowania ulgi abolicyjnej można znaleźć w objaśnieniach podatkowych⁵, a o motywach zmiany przepisów w uzasadnieniu do ustawy nowelizacyjnej⁶.

Odnosząc się do poruszonego w petycji problemu refundacji leków wskazujemy, że zasady refundacji reguluje ustawa z 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych⁷. Zagadnienie to leży w kompetencjach resortu zdrowia. Dodatkowo informujemy, że art. 26 ust. 1 pkt. 6 ustawy PIT (normujący tzw. Ulgę rehabilitacyjną dla osób z niepełnosprawnościami lub podatników mających na utrzymaniu takie osoby) znajduje również zastosowanie w przypadku podatników uzyskujących zagraniczne dochody ze stosunku pracy opodatkowane z wykorzystaniem metody proporcjonalnego odliczenia. W efekcie w tym zakresie właściwe przepisy ustawy PIT nie dyskryminują podatników osiągających dochody za granicą.

⁵ <https://www.gov.pl/web/finanse/objasnienia-podatkowe-z-dnia-10-sierpnia-2021-roku-dot-ulgi-abolicyjnej-oktorej-mowa-w-art-27g-ustawy-o-podatku-dochodowym-od-osob-fizycznych>

⁶ <https://www.sejm.gov.pl/Sejm9.nsf/druk.xsp?nr=642>

⁷ ustawa z 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych, Dz. U. z 2022 r. poz. 463, z późn. zm.

Z wyrazami szacunku
Z upoważnienia
Ministra Finansów
Zastępca Dyrektora
Departamentu Polityki Podatkowej
Joanna Węgrzyn
/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/

Podstawa prawna

- Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz.U. z 2018 r. poz. 870).
- Ustawa z dnia o podatku dochodowym od osób fizycznych (tj. Dz.U. z 2021 r. poz. 1128, z późn. zm.).
- Umowa między Rzeczpospolitą Polską a republiką Austrii w sprawie unikania podwójnego opodatkowania w zakresie podatków od dochodów i majątku podpisana 13 stycznia 2004 r. (Dz.U. z 2005 r., Nr. 224, poz. 1921);